

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА
ЗА ОПШТИНУ КЛАДОВО
ЗА ПЕРИОД 2023 – 2027. ГОДИНЕ**

Кладово, 2023.год.

)

САДРЖАЈ

I УВОД3

II ОПШТИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ КЛАДОВО6

III ПОДАЦИ О КАТЕГОРИЈАМА МИГРАНАТА У ОПШТИНИ КЛАДОВО11

IV АНАЛИЗА СИТУАЦИЈЕ И ЗАКЉУЧЦИ17

V ПРИОРИТЕТНЕ ЦИЉНЕ ГРУПЕ23

VI ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ23

VII АКТИВНОСТИ – ЗАДАЦИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ЛАП-а25
*ТАБЕЛА ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА*25

VIII РЕСУРСИ/БУЏЕТ38

IX АРАНЖМАНИ ЗА ПРИМЕНУ38

X ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ39

)

На основу члана 38. став 3. Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18),и члана 40.ст.1. тачка 68.),Скупштина општина Кладово на седници одржаној дана 29.12.2023.године, усваја

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УПРАВЉАЊЕ МИГРАЦИЈАМА ЗА ОПШТИНУ КЛАДОВО ЗА ПЕРИОД 2023 – 2027.ГОДИНЕ

I УВОД

Правни основ за доношење Локалног акционог плана за управљање миграцијама - за општину Кладово, за период 2023-2027.године (у даљем тексту ЛАП) налази се у одредби члана 38. став 3. Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18 – у даљем тексту: Закон) којим је прописано да документ јавних политика јединице локалне самоуправе усваја скупштина јединице локалне самоуправе, осим ако је другачије прописано посебним законом. Одредбом члана 10. став 2. Закона дефинисани су документи јавних политика, међу којима и акциони план.

ЛАП представља стратешки И акциони доцумент јавних политика локалне самоуправе у којем су утврђене потребе мигрантских група,као угрожених категорија грађана И предвиђа мере активности И финансирање јединице локалне самоуправе у циљу реализације дефинисаних потреба И активности у циљу бољег управљања миграцијама. Доноси се ради операционализације и остваривања утврђеног општег и посебних циљева, целовито поставља решавање питања осетљивих миграторских група у општини, управљање миграцијама и представља наставак дугорочног опредељења општине Кладово да побољша услове живота и могућности за интеграцију и реинтеграцију у локалну заједницу.Стратешки оквир ЛАП-а одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Акционим планом за период 2021-2023 усвојен на Влади РС у септембру 2021.године (актвност 4.3.3-надлежност КИРС),Стратегијом о економским миграцијама Републике Србије за период 2023-2027. године и другим националном стратегијом за решавање питања избеглих, интерно расељених лица и осталих миграторских група. У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси, овај план узима у обзир постојеће капацитете на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике. Креирање и спровођење ЛАП-а третира се као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група и економског развоја локалне заједнице.

У овом документу под процесом локалног акционог планирања унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица (ИРЛ), повратника по основу споразума о реадмисији (даље у тексту: повратници), тражилаца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот ових лица, намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана. ЛАП посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

Документ дефинише активности у циљу **управљања миграцијама**, што обухвата прикупљање, анализу, обраду, организовање, размену, чување и заштиту података релевантних за управљање миграцијама, утврђивање показатеља, података релевантних за управљање миграцијама, успостављање јединственог система и других механизма размене података у области миграција, утврђивање и предлагање

)

циљева и приоритета миграционе политике, предлагање и предузимање мера за спровођење миграционе политике и координацију органа који обављају послове везане за управљање миграцијама, као доприноса осталим законом успостављеним механизмима у области миграција.

ЛАП предстаља основ за планско решавање проблема у складу са идентификованим потребама корисника на различитим нивоима, а на основу доброг познавања и дефинисања приоритетних потреба и постојећих ресурса. ЛАП-ом су дефинисане активности за период од 2023- 2027. године, што представља усмерено планирање задатака и активности за унапредјење положаја мигрантских група на територији општине Кладово са утврђеним приоритетним пројектима, за чију ће се реализацију и остварење у планираном временском периоду усмерити неопходни финансијски и кадровски ресурси.

Израда ЛАП-а подржана је кроз програм Миграције и дијаспора који спроводи Немачка организација за међународну сарадњу (ГИЗ), и представља продукт тимског рада локалних актера који су били укључени у консултативни процес израде и КИРСА-а. Доноси се за период од 2023-2027 године, а за његову имплементацију део потребних средстава обезбеди ће локална самоуправа активирањем већ постојећих и издвајањем додатних ресурса, док ће се део средстава прибавити из донаторских програма.

Овим документом се утврђују општи и посебни циљеви везани за управљање миграцијама на територији општине Кладово, решавање проблема мигрантских група избеглих, ИРЛ, повратника, тражиоца азила, миграната у потреби без утврђеног статуса, економских миграторских група на сталих као резултат унутрашњих миграција, емиграција односно дијаспора и жртве трговине људима.

Полазећи од анализе наведених мигрантских група на територији општине Кладово, а у складу са националним стратешким опредељењима, **Општи циљ локалног акционог плана је кроз свеобухватно управљање миграцијама створити услове за остварење специфичних циљева као што су: побољшање социјалног положаја, заштита права избеглих, интернорасељених лица, повратника и миграната и њихова трајна интеграција у локалну заједницу, стварање амбијента за коришћење позитивних развојних потенцијала миграција и ублаживање негативних ефеката одлива становништва.**

На основу овако постављеног општег циља, формулисани су следећи специфични циљеви који су релевантни за остваривање општег циља у периоду од 2023-2027:

СЦ1: У периоду 2023 – 2027, у складу с локалном популационом политиком, стамбено збринути најмање 2 породице избеглих, интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији кроз откуп сеоских домаћинстава са окућницом;

СЦ2: У периоду 2023 – 2027, економски оснажити најмање 3 породице избеглих, интерно расељених лица и повратника кроз програме доходних активности;

СЦ3: У периоду 2023 – 2027, унапредити услове становања за најмање 4 породице избеглих, интерно расељених лица и повратника доделом пакета грађевинског материјала за завршетак започете градње као и адаптацију постојећих стамбених објеката;

СЦ4: У периоду 2023.-2027. омогућити континуирано спровођење активности усмерених на разумевање културолошких различитости између миграната у потреби без утврђеног статуса и/или тражиоца азила и примајуће средине организовањем најмање две тематске радионице, усмерене ка бољем разумевању потреба миграната;

СЦ5: У периоду 2023-2027. омогућити јачање капацитета институција локалне самоуправе у управљању миграцијама кроз спроведене најмање две обуке кадрова за израду пројектних предлога у циљу обезбеђивања средстава намењених унапређењу положаја и квалитета живота миграната;

)

СЦ6: У периоду 2023-2027. Створити услове за ефикасније управљање миграционим токовима, успостављањем базе података становништва локалне заједнице у дијаспори и формирати радно тело за сарадњу са дијаспором.

Процес израде ЛАП-а за период од 2023-2027.године, заснива се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- Локални–спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- Партиципативан–укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим, интерно расељеним лицима, повратницима, тражиоцима азила, мигрантима у потреби без утврђеног статуса, жртветрговинелјудима, економскимигранти;
- Утемељен на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама за унапређење положаја миграната као и примајуће заједнице;
- Прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- Користи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- Подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса прикупљања и анализе основних податка о положају миграната у Општини, коришћени су следећи извори: резултати анкете са потенцијалним корисницима, статистички подаци Републичког завода за статистику (у даљем тексту РЗС, укључујући податке пописа из 2011. различити извештаји и документи као што су подаци Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије, Повереништва за избеглице и миграције у Кладову, Црвеног крста, локалних невладиних организација удружења, извештаји Министарства унутрашњих послова, подаци са терена доступни Повереништву за избеглице и миграције и Савету за управљање миграцијама и трајна решења.

Управљање реализацијом ЛАП вршиће **Савет за управљање миграцијама и трајна решења** општине Кладово именован од стране Општинског већа, а непосредну имплементацију обављаће формиране општинске радне групе

Одлука Скупштине Општине Кладово о усвајању Локалног акционог план за управљање миграцијама у Општини Кладово за период 2023 - 2027¹

Након истека периода важења овог ЛАП, приступиће се изради извештаја о резултатима његовог спровођења, односно о резултатима реализације активности предвиђених овим акционим планом. На основу резултата о спроведеним активностима, а пре истека овог ЛАП-а започеће се са процесом израде другог акционог плана, који треба да заједно са реализованим активностима доведе до реализације општег и посебних циљева.

¹Ова одлука се уз документ уноси након усвајања ЛАП-а на седници Скупштине

)

II ОПШТИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ КЛАДОВО

Општина Кладово налази се на североистоку Србије, на површини од 629 км².

На истоку и североистоку Дунав представља границу, не само општине Кладово, већ и Србије са Румунијом и Европском унијом. Слатинска река на југу и југозападу, односно планина Мироч на северозападу, представља границу са општинама Неготин и Мајданпек. Општина захвата област Кључ, названу тако по великом меандру Дунава, као и делове Ђердапске клисуре (од Пецке баре до Давидовца) и Неготинске крајине (Слатинска река-Милутиновац).

Кладово, културни, привредни и административни центар општине налази се на 22° 37' 30" географске

дужине и 44° 29' 00" географске ширине, и на 47 м надморске висине. Ђердапском магистралом која се протеже дуж Дунава, преко Доњег Милановца и Пожаревца повезано је са Београдом и осталим већим градовима Србије на северу.

Магистрални пут преко Неготина и Зајечара повезује Кладово са другим већим градовима на југу Србије. ХЕ »Ђердап«, повезује Кладово са суседном земљом Румунијом.

Општина Кладово спада у рурално подручје, од 23 насеља два су градског типа - Кладово и Брза Паланка, осталих 21 су насеља сеоског типа: Текија, Нови Сип, Давидовац, Кладушница, Костол, Мала Врбица, Велика Врбица, Ртково, Корбово, Вајуга, Милутиновац, Велесница, Љубичевац, Грабовица, Купузиште, Подвршка, Манастирица, Петрово Село, Велика Каменица, Река и Речица.

Територијално посматрано, најмања је општина Борског округа и са укупно 17.435 становника, по Попису становништва, домаћинстава и станова 2022. године, од чега је мушког становништва 8544 и женског 8891, у укупној популацији Србије учествује са 0,26%, а Борског округа са 17%.

Градско становништво чини у просеку 45% укупног броја становника, што све указује на висок степен урбанизације Општине Кладово која је, иначе претежно рурална средина. Степен урбанизованости Општине износи око 47%, а сам развој урбаног становништва је у стагнацији.

Табела 1. Општи подаци

	Површина (км ²)	Процентуално учешће	Број становника	Процентуално учешће	Густина насељености
Општина	629	0,7%	17.435	0,26 %	28 ^{ст} /км ²
Округ	3.507	3,9%	101.100	1,5 %	29 ^{ст} /км ²
Србија	88.499		6.647.003		75 ^{ст} /км ²

Извор: РЗС

Општина бележи неповољне демографске тенденције услед укупне и природне депопулације становништва. Број становника у општини Кладово смањено се за 15,5% у периоду 2011-2022. године. Општина Кладово је имала 20.635 становника по попису из

)
2011.године, односно број становника се смањило за 3.200 становника. У односу на попис из 1991. године, становништво општине се смањило за 14.446 становника или 45,3%.Поређењем броја становника у периоду 1991 - 2022.године, број становника на територији општине Кладово има тенденцију оштријег пада у односу на републички или обласни ниво.

Основне демографске карактеристике становништва огледају се у врло неповољним трендовима као што су укупна депопулација (пад броја становника), природна девастација (број умрлих становника већи је од броја живорођених) и негативни миграциони токови (миграцијама из општине Кладово у друге делове Србије и иностранство радно способног становништва и жена способних за рађање. Овакве трендове додатно продубљују неповољне промене у структурама становништва и одлив становништва из сеоских насеља, а најизраженије промене су у старосној структури.

Старосна структура становништва Општине је неповољна и постала је ограничавајући фактор њеног просторног и социоекономског развојка. Промене у броју становника по појединим старосним групама указују на интензиван процес старења становништва, тако да се контингент становништва старости изнад 65 година у укупној популацији становништва повећао, док се учешће младог становништва смањило. Просечна старост становништва у Кладову, у 2022.години износила је 50 година, док је у истом периоду просек у Србији износио 44 године, тако да је да општина Кладово има знатно старији просек становништва од старости на националном нивоу.

У структури становништва како укупног тако и активног однос између мушког и женског становништва је подељена на око 50%. Према подацима РЗС од укупно 17.435 становника по Попису 2022, 8891 су жене и 8544 мушкарци. Удео становништва старијег од 65 година (33%) у Кладову већи је у поређењу са просеком на републичком нивоу. Доминантан број становника спада у категорију радно способног становништва од 15-64 година старости, укупно 9.884, мушких 5084, жена 4800, што је 57% од укупног броја становника и може се узети у обзир као значајан развојни потенцијал.

Табела 2. Становништво према старосним групама 2022.

Старосне групе	0-17	18-64	65+	Индекс старења
Република Србија	17%	61%	22%	150
Кладово	13%	54%	33%	285

Извор: Витална статистика, РЗС

Природно кретање становништва одликује се константно ниском стопом природног прираштаја, која по последњим подацима РЗС износи -15, уз низак наталитет, 105 живорођених у 2022.години и висок морталитет, 365 умрлих у 2022.години, који су виши од просека у Србији, док је у односу на Борски округ слика нешто мало боља.

Поред негативног природног прираштаја, дугорочни разлог смањења становништва су и интензивне миграције радне снаге у иностранство у другој половини XX века, која је настављена до данас. Ове миграције оставиле су дугорочни утицај на смањење броја сталног становништва како директно тако и индиректно, одласком деце са родитељима или родјењем деце у иностранству, која немају намеру повратка.

Емиграциони процеси у другој половини XX века условили су депопулацију руралних области, која је била доминантно економског карактера.Рурална подручја су остала настањена претежно старом популацијом становништва, радно не активном.На овај начин је смањена основна база за рађање, која је била управо у руралном подручју.

Исто се може рећи и за унутрашње миграције, односно трансфер становништва у веће центре у држави, услед интензивних процеса урбанизације и индустријализације. У циљу налажења посла и школовања

)

велики део младог становништва одлази у веће центре на школовање, одакле се након завршеног школовања не враћа у општину, зато што су у већим центрима веће шансе за запослење.

Негативан природни прираштај, пад фертилитета, продужење трајања живота, као и емиграција младих, условили су убрзано смањивање контингента младог и повећање контингента старог становништва, са просечном старости становника општине 50 година, са бројем умрлих на 1000 становника 21 и бројем живорођених на 1000 становника 6, указује да је старосна структура становништва Општине неповољна и представља ограничавајући фактор социо-економског развоја, што је посебно видљиво у сеоским насељима чији демографски потенцијал непрекидно и континуирано слаби.

Уз наставак процеса опадања учешћа младих и истовремено повећање удела старих лица, ХХИ век ће представљати век старих и век интензивног одвијања процеса старења, што ће уједно бити један од највећих услова развоја.

Уколико се садашњи дугогодишњи тренд депопулације становништва у општини Кладово, као и у читавој земљи, настави, пројекција становништва открива да ће се до 2041. године становништво смањити за скоро 20% у односу на 2011.годину. Предвиђа се да ће Кладово имати 14.525 становника (7.460 женских и 7.065 мушких).

Табела 3. Витални догађаји, 2022.година

	Општина Кладово	Борски округ	Регион Јужне И Источне Србије	Република Србија
Живорођени	105	723	11949	62700
Стопа живорођених (на 1000 становника)	6	7	8	9
Умрли	365	2267	25763	109203
Стопа умрлих (на 1000 становника)	21	22	18	16
Стопа природног прираштаја (на 1000 становника)	-15	-15	-10	-7
Просечна старост	50	48	45	44
Индекс старења	285	224	168	150

Извор: РЗС, ДевИнфо профил

Образовна структура становништва има посебан значај за привредни и друштвени развој локалне заједнице. Становништво старо 15 година и више, преко 60% је са завршеном основном и средњом школом, што захтева веће ангажовање на образовању становништва кроз доквалификацију, преквалификацију и програме перманентног образовања.

По националној структури становништва општина Кладово је вишенационална заједница, али са доминантним српским становништвом чији је удео 85,6%. Већина настањених на подручју општине Кладово говори српски као матерњи језик – по попису из 2011. чак 17.557 становника, односно 85%, влашки 1.615 становника, односно 7,8%, док су сви остали језици незнатно заступљени.

Укупан број **избеглица и интерно расељених лица** 461и то: избеглица 296 а интерно расељених са Косова и Метохије 165, повратника, азиланатаИ миграната у потреби без утврђеног статуса тренутно нема.

Циљ будућих демографских кретања у општини Кладово, односи се на успоравање негативних трендова у кретању укупног броја становника и спречавање даљег погоршања виталних карактеристика популације, као и стварање услова за повећање степена запослености у насељима. Планиране активности Општине су:

)

оживљавање природног прираштаја и регенерација становништва, реинтеграција и флексибилност-интеграција дела становништва без посла, посредовање у запошљавању младих људи, подршка за превођење сиве економије у легалне токове, побољшање услова за маргиналне групе, као што су избегла, интерно расељена лица, стамбена изградња и откуп сеоских домаћинства- за избегла, интерно расељена лица, повратнике, младе брачне парове и стручњаке.

Привреду општине карактерише доминација капитално-интензивних грана на првом месту производња електричне енергије са капацитетима ХЕ „Ђердап II“, затим изградња бродова и пловних објеката заснована на вишедеценијској традицији бродоградње на овим просторима (SHIPYARD DOO KLADOVO) и делатност производње клима комора (HVAC опрема), Чистих соба, расхладне и вентилационе опреме за велике компаније у земљи и шире („TERMOVENT-KOMERC“ DOO).

Капацитети општине у сектору микро малих и средњих предузећа препознати су у следећим привредним гранама:

Индустрије; изградња бродова и пловних објеката (SHIPYARD DOO KLADOVO), производња металних конструкција и делова конструкција („ALMAG“ DOO, „Bata tim“ DOO), производња расхладне и вентилационе опреме, клима комора, чистих соба („TERMOVENT-KOMERC“ DOO).

- производња предмета од пластике за грађевинарство („PST“ DOO KLADOVO), производња електричне енергије („CONAL ENERGY“ DOO KLADOVO, „SOLARIS ENERGY“ DOO),
- Грађевинарства: KMD COMPANY DOO, BLOK B DOO, VULIĆ DOO, DOO BALAŠ, DOO STAJKO, WIRWN DOO - постављање соларних панела;
- Туризам и угоститељство: ĐERDAPT TURIST DOO-hotel Đerdap, HTP PLAŽA DOO-hotel AQUSTAR DANUBE, DOO GAMAN - винарија и ресторан;
- Трговина: TEKIJANKA doo- Текија, DOO GLOBUL Кладово
- Саобраћај: предузећа за копнени превоз путника TOP TURIST doo - Грабовица, са аутобуском станицом у Кладову, DOO TOMIĆ VELIKA VRBICA, DOO PIGA –TOURS TEKIJANKA, DOO ELITE-KLNET doo, претежне делатности кабловска телекомуникација.
- Пољопривредна производња на око 12.000 ха која се обавља у оквиру Пољопривредног комбината „Кључ“ Кладово и индивидуалних пољопривредних произвођача у 23 насеља;
- Око 28.000 ха под шумама у оквиру националног парка „Ђердап“ и „Србија шума“, као основе развоја шумарства, туризма, лова, риболова и др.

Природно богатство и потенцијал подручја у сировини потребној за обављање привредних делатности, првенствено пољопривредних производа, је врло мало искоришћено. Углавном се ради о тржишно оријентисаним капацитетима, радно-интензивним, који су, посматрано с регионалног аспекта, лоцирани на релативно изолованом простору општине удаљеном од тржишта и значајнијих центара привредног развоја Србије.

Општина има својих економских предности – повољни природни услови за развој пољопривреде, богата туристичка понуда, шумарство, лов и риболов, изграђен хидроенергетски и пловидбени систем ХЕ „Ђердап“, река Дунав, Национални парк Ђердап и близина граничног прелаза и Европске уније. Поред свих тих предности економска развијеност је слаба са неповољним економским токовима, минималном производњом, одливом кадрова.

Основни економски и социјални проблем је незапосленост. Највише је незапослених лица старости између 30-54 година (53%), преко 55 година (26%), најмање је незапослених лица старости од 15 -29 година са учешћем од 21% у укупној незапослености.

Табела 3. Незапослена лица по полу и годинама старости у месецу децембру 2022. год.

)

Незапослени према старости и полу											
	Укупно	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-65
Укупно	1393	43	104	138	103	115	130	189	198	192	181
Жене	737	22	52	66	48	67	64	105	114	111	88

Извор: НСЗ

Главни економски и социјални проблем општине Кладово је незапосленост и како помоћи развитак нових пословних субјеката и отворити нова радна места у циљу заустављања даље миграције становништва и омогућити бољи економски положај свих који живе на територији наше Општине укључујући и избеглице, интерно расељена лица и остале миграционе групе становништва.

Општина Кладово има развијену локалну мрежу образовних институција, од предшколског до средњшколског нивоа, здравствене институције и институције социјалне заштите, као и институције културе (музеј, библиотека). Све ове институције обезбеђују адекватне животне услове и доступност целокупном становништву општине.

Родна равноправност значи да у једном друштву, заједници или организацији постоје једнаке могућности за жене, мушкарце и особе других родних идентитета, да допринесу културном, политичком, економском социјалном напретку, као и да имају једнаке могућности да уживају све користи и добробит једне заједнице. Општина активно учествује у спровођењу, законских и других механизма који подржавају родну равноправност, тако што је успостављен Савет за родну равноправност, задужено лице за родну равноправност, потписана Европска повеља за родну равноправност и израђен и усвојен ЛАП за родну равноправност на нивоу општине Кладово 2021-2025.

Структуру локалне самоуправе Кладово чини Председник Општине, Општинско веће општине Кладово, Скупштина општине Кладово и Општинска управа. Грађани општине Кладово, а међу њима и осетљиве групе из ЛАП на територији општине, своја права остварују кроз рад Скупштине општине, Општинског већа, Општинске управе и Повереништва за избеглице.

Скупштина општине је представнички орган који има 28 одборника који се бирају на четири године. **Општинско веће** је извршни орган који усклађује остваривање функција Председника општине и Скупштине општине и врши контролно-надзорну функцију рада Општинске управе. Чланове Општинског већа којих има девет, на предлог Председника општине бира Скупштина општине на период од четири године. Председник општине и заменик Председника општине сучланови Општинског већа по функцији, тако да Општинско веће укупно има 11 чланова.

За вршење послова локалне самоуправе у општини Кладово, **Општинска управа** организована је као јединствен орган који у свом саставу има организационе јединице: одељење за управне и заједничке послове; одељење за буџет и финансије; одељење за привреду, друштвене делатности и локално економски развој; одељење за урбанизам, грађевинарство и послове планирања и одељење за инспекцијске послове.

Повереништво за избеглице чини Повереник који је у сталном радном односу у Општинској управи. Повереништво постоји и ради од 1992. године. Координира рад између Комесаријата, Општине, невладиних организација (донатора) и самих избеглих, прогнаних, интерно расељених лица, повратника, азиланата и осталих миграционих група. Повереништво је у свом раду помагало кроз различите видове давања новчаних средстава зависно од потреба. Корисници су углавном болесна лица, старе особе без икаквих новчаних примања. На иницијативу повереништва ђацима основних школа омогућен је бесплатни превоз, исхрана у ђачким кухињама, као и потребни уџбеници. Такође повереништво кроз свој рад, благовременим обавештавањем, пружањем савета и помоћи, учествује у свим тренутно актуелним акцијама и пројектима којима се жели омогућити бољи живот и интеграција избеглих, интерно расељених лица, повратника, азиланата и миграната.

)

Савет за управљање миграцијама и трајна решења формиран од стране Општинског већа још од 2009. године, задња измена састава чланова Савета за управљање миграцијама и трајна решења је у 2021. Годишњем решењем бр. 02-2/2021-ИИ од 07.12.2021. године. Савет је формиран са задатком да осмисли и реализује стратешки акциони план локалне заједнице у циљу збрињавања избеглих и интерно расељених лица на територији општине Кладово, ради задовољавања основних животних потреба и омогућавања социјалне сигурности. Наведеним решењем Савет чини осам члана из различитих структура битних за реализацију послова управљања миграцијама на територији општине Кладово.

III ПОДАЦИ О КАТЕГОРИЈАМА МИГРАНАТА У ОПШТИНИ КЛАДОВО

Миграција је добровољно или принудно напуштање државе порекла или борава, ради привременог борава или сталног настањења у Републици Србији и добровољно или принудно напуштање Републике Србије ради привременог борава или настањења у другој држави (спољна миграција), као и промена пребивалишта унутар територије Републике Србије уколико је до промене дошло принудним путем (унутрашња миграција). Особе које су обухваћене процесом миграције називају се мигранти.

У оквиру ЛАП-а обрађене су присилне групе миграната избегла, интерно расељена лица, избеглице према Закону о азилу и привременој заштити и тражиоци азила, повратници по Споразуму о реадмисији.

Под избеглим и интерно расељеним лицима подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса.

Избеглица је према Конвенцији УН о статусу избеглице (1951), особа која из основаног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила своју државу и не може, или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Појам избеглице је Протоколом из 1967. год. проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле принуђене да напусте своју државу.

Статус избеглице у Републици Србији, Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије признаје у складу са Законом о избеглицама („Службени гласник РС”, број 18/92, „Службени лист СРЈ”, број 42/02 - СУС и „Службени гласник РС”, број 30/10).

Интерно расељена лица су она која су била присиљена да напусте своје домове, али су остала у границама своје државе. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон или природне катастрофе (земљотрес, поплава и сл.). Зато што се налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити Специјална конвенција УН, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права.

Азиланти, тражиоц азила је странац који је поднео захтев за азил на територији РС којем није донета правноснажна одлука (у складу са Законом о азилу и привременој заштити). **Лица која су добила азил** су лица која имају право на боравак и заштиту које има странац којем је, одлуком надлежног органа, одобрено право на уточиште или супсидијарну заштиту. Уточиште - право на боравак и заштиту које се даје избеглици на територији РС за кога надлежни орган утврди да оправдано страхује од прогона у држави порекла или држави уобичајеног борава. Супсидијарна

)

заштита - заштита коју РС одобрава странцу који би у случају повратка у државу порекла или државу уобичајеног бораишта био изложен трпљењу озбиљне неправде и који не може или који се због такве опасности не жели ставити под заштиту те државе

Повратници по Споразуму о реадмисији су лица која су добровољно или присилно враћена из држава у којима су неосновано боравила (одбијен захтев за азил, истекла виза) у земље порекла, на основу потписаног споразума о реадмисији између Европске заједнице и Републике Србије.

Споразум између Републике Србије и Европске уније о реадмисији лица која незаконито бораве који је ступио на снагу 01. јануара 2008. године уговорне стране су регулисале процедуру повратка особа које не испуњавају или више не испуњавају услове за улазак или боравак на територији државе уговорнице.

Мигранти у потреби без утврђеног статуса су лица која немају регулисан статус на територији Републике Србије, који су ушли из суседних земаља, а пореклом су из ратом захваћених подручја Блиског Истока и Африке. У складу са појачаним приливом миграната, Влада Републике Србије је 18. јуна 2015. године основала Радну групу за решавање проблема мешовитих миграционих токова коју чине министри пет ресорних министарстава, укључујући представника Комесаријата за избеглице и миграције. Радна група је формирана са задатком да прати, анализира и разматра питања мешовитих миграционих токова у Републици Србији са посебним освртом на проблеме у овој области, даје анализе стања и предлоге мера за решавање уочених проблема и усклађивање ставова надлежних државних органа и других организација и институција које се баве питањем мешовитих миграционих токова.

Унутрашњи мигранти стварају такозване унутрашње миграције, односно трансфер становништва из сеоских у градска насеља у истој општини, као и из мањих у веће градске средине, услед процеса урбанизације и индустријализације, што је довело до доделе до исељавања становништва из руралних средина и пражњења села.

Дијаспора према Закону о дијаспори и Србима у региону (члан 2. став 1), обухвата држављане Републике Србије који живе у иностранству, припаднике српског народа и исељенике са територије Републике Србије и из региона, као и њихове потомке. Према томе, дијаспору чине сви припадници српског народа и лица српског порекла, независно од места рођења и дужине боравака у иностранству. Српска дијаспора није хомогена група и обухвата неколико генерација миграната као што су радни мигранти од 1960-их надаље, избеглице из 1990-их, као и талас високообразованих млађих емиграната који су недавно напустили земљу у потрази за бољим економским приликама у иностранству.

Жртве трговине људима су лица која су експлоатисана у циљу остварења зараде што подразумева продају и куповину, тј. држање неке особе у циљу њене експлоатације, као и све друге радње које могу бити део тог процеса (нпр. превоз, скривање, чување и сл.). До експлоатације увек долази и експлоатација се увек одржава употребом силе, претње, преваром, злоупотребом овлашћења и/или злоупотребом тешког положаја, отмицом или на неки други начин. Експлоатација људи без елемената претње, принуде, злоупотребе положаја и слично уз пристанак жртве на експлоатацију не мења чињеницу да се ради о трговини људима.

На основу евиденције Повереништва од 1996.год. на територији општине Кладово је регистровано 527 избеглих лица. Од тада је њихов број значајно смањен и то за више од 80%, тренутно по евиденцији је у општини 103 избегла лица. Смањење броја избеглица углавном је резултат њихове интеграције у локалну заједницу која је у претходном периоду спроведена уз подршку Комесаријата за избеглице и миграције и великог броја донатора. Од 527 избеглица регистрованих на Попису из 1996. године, један део њих је узео држављанство Републике Србије и самим тим укинуо статус избеглица, а један део је напустио територију општине Кладово. Према евиденцији Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије, пописом из 2004. године, у општини Кладово пописано је 202. избеглице. Након пописа 2004.године великим

)

залагањем КИРС-а, пројектима повереништва за избеглице Општине Кладово, један део избеглих лица напустило је колективни центар на Караташу, трајном интеграцијом решило своје стамбено питање и укинуло статус избеглица тако да је 2008.год било 189 избеглих лица, 2009.год 168 избеглица. 2011.године број избеглица смањιο се на 146, а 2012.године на 138 избеглица. 2013.године на територији општине Кладово има 127 избеглица,

На територији општине Кладово углавном се налазе избегла лица из Хрватске и у зависности од тога кад у које време и на које подручије су се ширили сукоби, тако су и избеглице пристизале и то почев од јуна 1992.год. па све до после "Олује". Један део избеглих лица из Босне и Херцеговине у претходном периоду вратио се у матичну земљу, а део њих је на други начин решило свој статус.

Континуираним спровођењем активности на интеграцији избеглих и интерно расељених лица у локалну заједницу у 2023.години на територији општине Кладово је 2 избегла лица са статусом једно мушко лице и једно женско лице, ИРЛ лица са боравиштем на територији општине Кладово од чега је 9 жена и 8 мушкараца, преко 60 година и лошег здравственог стања.

Иако је велики број избеглих, прогнаних и ратом угрожених лица интегрисан, овим лицима је и даље потребна помоћ у решавању питања становања, као и помоћ у остваривању права у земљи порекла, чиме би се знатно олакшао економски аспект процеса интеграције у локалну заједницу. И поред остварених великих помака, првенствено у решавању егзистенцијалних питања ове популације и динамици обезбеђивања трајних стамбених решења, избегличко питање још није затворено.

У Брзој Паланци је прко СДЦ-а изграђено десет објеката за двадесет домаћинства избеглица путем самоизградње.

Број интерно расељених лица такође се из године у годину мењао. После бомбардовања на територији општине Кладова пристигло је 93 интерно расељених лица. Тај број се затварањем других колективних центра повећао тако да је 2010 било 104 ИРЛ, а 2014.године број ИРЛ се повећао на 108 лица. Затварањем колективног центра 2015 и трајном интеграцијом интерно расељених лица њихов број се смањιο тако да данас на територији општине Кладово живи 58 интерно расељених лица.

Расељена лица су дошла после НАТО бомбардовања 1999. године и углавном су се доселиле комплетне породице. Већина је из Ораховца (преко 70%), а нешто мањи број из Ђаковице, Приштине и Призрена. Карактеристично је да су то углавном били брачни парови са децом која су формирала или формирају своје породице.

Реализацијом циљева и активности из предходних акционог плана за унапређење положаја избеглих и ИРЛ на теритрији општине Кладово изграђене су две стамбене зграде социјалног становања у заштићеним условима. Прва стамбена зграда са 17 стамбених јединица, од којих је 14 стамбених јединица намењено избеглицама и ИРЛ, 2 стамбене јединице социјално угроженим породицама са територије Општине Кладово и 1 стамбена јединица представља ткозвну „кућу на пола пута“. Ова зграда изграђена је средствима ББРМ-а (владе државе Америке), у имплементацији Данског савета за избеглице, КИРС-а и општине Кладово која је учествовала са комплетно опремљеном инфраструктуром. Власник ове зграде је Општина Кладово, а корисник Центар за социјални рад Кладово. У овој згради смештено је 7 породице расељених лица са укупно 18 чланова, 7 породице избеглица са 14 чланова и 2 породице домицилног становништва социјално угрожене са 4 чланова.

Након усељења ове зграде приступило се реализације изградње још једне зграде социјалног становања у заштићеним условима за потребе преосталих породица из колективног центра. Крајем 2013 године средствима Европске Уније – ИПА 2010, у имплементацији Данског савета за избеглице, КИРС-а и општине Кладово, као инвеститора, почела је изградња стамбене зграде за 8 породице од чега 3 породице ИРЛ са 9 чланова, 3 породице избеглица са 6 чланова и 2 породице социјално угрожених са територије општине Кладова са 4 члана породице. Власник овог објекта је такође Општина Кладово, а корисник Центар за социјални рад Кладово.

)

Усељењем ових породица у додељене станове, у колективном центру остала су само једночлана домаћинства. У циљу решавања стамбеног питања ових домаћинстава приступило се реализацији пројекта изградње 4 монтажна објекта са по 4 стамбене јединице. У ове стамбене јединице смештено је 10 самачких породица избеглих лица, 3 самачке породице ИРЛ и 3 самачке породице социјално угрожених са територије општине Кладово. Власник ових стамбених јединица је општина Кладово, а корисник Повереништво за избеглице општине Кладово. Реализацијом овог пројекта између Општине, КИРС-а и Данског савета за избеглице створени су услови за затварање колективног центра који је званично затворен маја месеца 2015.године.

Из колективног центра "Караташ" до 2015.године обезбеђен је смештај у социјалним становима у заштићеним условима и монтажним кућама за 30 интерно расељених лица и 30 избеглих лица.

Након затварања колективног центра Повереништво за избеглице општине Кладова је анализом потреба избеглица у статусу и оних који су укинули статус у приватном смештају са пребивалиштем на територији општине Кладова утврдило да постоји потреба за изградњом стабених јединица ради побољшања услова становања, а у циљу њихове трајне интеграције. Тиме у вези Повереништво за избеглице општине Кладово је аплицирало преко КИРС-а за изградњу зграде из регионалног програма, средствима одобрених од стране Европске Уније. Потписивањем уговора између општине Кладово, Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије и Јединице управљења пројектима (ЈУП-а), обезбеђена је изградња стамбене зграде са 10 стамбених јединица које одабрани корисници избеглих лица откупљују од општине Кладово. 2018.године завршена је изградња зграде, 10 породица избеглих лица је усељено у своје станове чиме је трајно решено стамбено питање ових породица.

У периоду од 2019. до 2023.године Повереништво за избеглице општине Кладово је уз подршку локалне самоуправе, Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије и различитих донатора реалзовало доделу 5 гранта грађевинског материјала и 4 гранта за економско оснаживање породица избеглица и ИРЛ, који се састојао од алата за занатство и услужне делатности за одржавање окућница, сечу дрва, лимарско браварске радове и пољопривреду и набављене су 2 сеоска кућа за избегла лица и ИРЛ.

Са аспекта старосне структуре, на територији Општине Кладово постоји велика разлика између избеглих и интерно расељених лица. Међу избеглим лицима присутно је доста старих особа за разлику од интерно расељених лица. Такође је много више самаца међу избеглим лицима. Економска ситуација породица избеглих и ИРЛ у објектима социјалног становања у заштићеним условима је и даље тешка. То су углавном старачка домаћинства са болесним члановима домаћинства са ниским личним приходима и пензијама којима је потребна помоћ.

Избегла и интерно расељена лица која живе на територији Општине немају регистрованао ниједно удружење. Самоиницијативно помажу и пружају подршку једни другима. Они млађи и физички способнији помажу старијим и болесним лицима, потребно је подстаћи их саморганизованост. Формирањем неког удружења биће јачи и конкретнији у решавању својих проблема којих има пуно. За велики део проблема помоћ, савете и подршку налазе у Повереништву за избеглице општине Кладово.

Од потписивања Споразума о реадмисији са ЕУ 2007. године, у Кладово је по подацима КИРС-а враћено 2 држављана Србије који нису имали или су изгубили основ боравка (Подаци КИРС-а, Канцеларије за реадмисију на Аеродрому „Никола Тесла“ (www.кирс.гов.рс), треажиоца азила није било на евиденцији.

Имајући у виду велику прилив **миграната у потреби** чији статус није решен, потребно је да се предузму мере у складу са одлукама које донесу надлежне институције и Радна група. Првенствено је потребно јачање капацитета за унапређење квалитета живота у локалној средини кроз опремање смештајног простора, простора за информативне, едукативне, спортске и здравствене услуге као и спровођење

)

неопходних активности на јачању толеранције и отклањања предрасуда и страха кроз развој комуникације и дијалога.

У 2021. години, дошло је до фокусирања на нове мигрантске категорије, са посебним освртом на економске мигранте, дијаспору и жртве трговине људима, посебно жене и децу. У сарадњи са Комесаријатом за избеглице и миграције Републике Србије, установљена је потреба да ЛАП-ом буду обухваћене нове мигрантске категорије.

Емиграциони процеси, који су доминантно економског карактера, у другој половини XX века условили су депопулацију руралних насеља. Неравномерни развој и разлика у економском, инфраструктурном и културолошком развоју, изазвали су потребу локалног становништва за налажењем бољих економских услова за живот, што је довело до исељавања становништва како из села у град у оквиру општине и државе, тако и исељавање у иностранство. Општина Кладово је једна о општина у Републици Србији са највећим уделом становништва у иностранству око 30% од укупног становништва. У укупној популацији емиграната највише учествују млади и то претежно мушко становништво.

Карактеристика миграторних кретања општине представља и такозвани „одлив мозга“ (браин драин) односно одлазак високообразованог становништва који се одвија у два правца: један ка иностранству, а други ка већим градовима унутар земље. У оба случаја реч је о миграцијама из неразвијених и мање развијених у развијенија подручја. Услед оваквог миграторског кретања становништва, неки делови општине се демографски празне, а локална заједница остаје без неопходног развојног потенцијала, чиме се озбиљно угрожава економски развој локалне заједнице.

Миграција младих због школовања или налажења посла и бољих услова за живот је последица интезивних процеса урбанизације и индустријализације. У потрази за послом у струци, боље плаћеним послом, вишим животним стандардном и бољим условима живота млади одлазе у иностранство без намере да се врате.

Миграције из економских разлога у прошлости су се разликовале од данашњих, јер су се исељавали неквалификовани радници који нису могли да нађу запослење на домаћем тржишту рада. Ови мигранти су били корисни јер су слали новчане средства члановима својих породица у земљи, а они сами су били чврсто повезани са матицом.

Данашње миграције карактерише све већи број младих високообразованих емиграната који се исељавају, односе са собом претходне инвестиције друштва и породице у њихово васпитање и школовање. Исељавање високообразоване радне снаге може изазвати поремећаје на тржишту рада, негативне последице на понуду радне снаге и свеукупни економски развој, с обзиром да су људи економски ресурс, јасно је да је емиграција најобразованијег становништва ненадокнадив губитак за локалну заједницу и државу.

Миграција високообразоване радне снаге је најчешће последица стања на тржишту рада у земљи порекла и боље плаћених послова и услова рада у земљама дестинације, али и могућности за усавршавање и напредовање. Све већи број високообразованих и висококвалификованих лица у иностранству може бити капитал за локалну заједницу. Успешни и интегрисани мигранти су по правилу мотивисани и имају ресурсе (знање, вештине, идеје, новац, контакте) да допринесу развоју локалне заједнице из које потичу.

Интерне и екстерне миграције директно утичу на лошу демографску слику општине, тако да је препозната негативна демографска слика и реално стање стално присутног негативног природног прираштаја, према званичним подацима РЗС за 2022.годину, -15 као последица ниског наталитета, 105 живорођених и високог морталитета, 365 умрлих. По питању заустављања негативних демографских трендова, Општина је у претходном периоду преузела следеће кораке: субвенције родитељима з новорођено дете из средстава локалног буџета, помоћ при лечењу стерилитета и вантелесне оплодње, учешће у програмима надлежних Министарства у спровођењу мера популационе политике унапређењем услова у Предшколској

)

установи “Невен” у Кладову, подизање свести младих о здравом родитељству кроз спроводјење радионица за младе.

Поред свега већ предузетог, Општина се залаже да кроз даљи рад на пољу заустављања трендов негативне демографске слике и оснаживањем својих капацитета и проактивним мерама ублажи интерне и екстерне миграције са своје територије. Општина је ово препознала као проблем и сматра да ће се реализацијом активности на отварању нових радних места, подстицају запошљавања и побољшању услова живота првенствено младих, високообразованих лица и жена, ублажити миграције становништва са територији општине.

Дијаспора у савременом периоду представља потенцијалног партнера за унапређење развоја локалне заједнице. Општина Кладово са преко 6.500 исељеника у иностранству има потенцијално јаку дијаспору, али нема звичне податке о дијаспори. Потребно је спровести мере којима би се прикупили подаци о потенцијалу дијаспре и створили услови за ангажовање дијаспоре промовисањем инвестирања у локалну заједницу и привлачењем знања. За активирање потенцијала и успостављање сарадње са дијаспором, неопходно је прво мапирање дијаспоре и постојећих удружења, али су нужне и консултације са припадницима дијаспоре пре него што се приступи конкретним облицима сарадње.

Дијаспора може имати кључну улогу у садашњем и будућем развоју локалне заједнице, пре свега преко инвестирања и трансфера знања. Директне инвестиције припадника дијаспоре могу бити значајне за економски раст и развој у матици, а који је данас недовољно искоришћен.

Са тим у вези, општина препознаје свој потенцијал и велики број својих грађана у дијаспори, највише у Немачкој, Аустрији, Данској, Француској и Скандинавским земљама. У насељима Љубичевац, Грабовица, Велика Каменица, Велесница и Купузиште, број становника у иностранству већи је од од 50% укупног становништва насеља, додатним подацима о потенцијалу дијаспоре општина не располаже. У претходном периоду формирана је Канцеларија са дијаспору, која тренутно није у функцији. Због настале епидемиолошке ситуације у вези са ковидом 19, културно уметничка манифестација „Дани дијаспоре“, која је окупљала локално становништво, становништво у дијаспори и становништво из окружења у земљи и пограничним областима, није била организована. Такође посете и дружења локалног становништва и грађана у дијаспори нису била организована због Ковида 19.

У последње време забележен је позитиван тренд повратка наших људи из иностранства, посебно код младих и високообразованих који нису решили свој статус у иностранству, чији повратак је убрзала епидемија. Да би повратак дијаспоре, а пре свега младих и образованих припадника дијаспоре био реализован, како у Србију, тако и у општину Кладово, неопходно је створити услове за њихов рад, развој и учинковитост на нашем простору. Локална самоуправа би требало да им омогући услове за даљи рад, започињање нових послова, имплементацију већ стеченог знања. У оквиру тренутне ситуације локална самоуправа ће омогућити бољи проток информација, повезивање и остваривање комуникације са службама, органима и институцијама чије је ангажовање неопходно у процесу њихове реинтеграције и адаптације. У неком наредном периоду локална самоуправа ће у складу са својим могућностима, осмислити програм којим би промовисали позитивне ефекте миграција, кроз подршку запошљавања (квалификованих и стручних) повратника из дијаспоре. На том путу, будућим повратницима, требало би понудити подршку и посредовање у проналажењу радних места и разне врсте обука, што би им помогло у покретању свог посла.

Тренутно једина комуникација локалне самоуправе са дијаспором је путем часопис „Завичај народне новине“ који излази једном месечно са информацијама о догађајима у нашој општини и окружењу и информацијама о нашим људима у иностранству.

)

У циљу оснаживањ веза са дијаспором општина предлаже следеће даље кораке јачање капацитета институција и организација које се превасходно баве дијаспором (нпр канцеларија за дијаспору, невладине организације, удружења), као и пружање директне подршке у процесу повратка припадника дијаспоре у циљу доприноса економском расту, повезивању са земљом матицом и трансфер знања и вештина стечених у страним земљама у којима су припадници дијаспоре живели и радили.

Требало би у оквиру одељења/канцеларије за дијаспору оформити службу која би пружала саветодавне услуге о особама које су заинтересоване за повратак и реинтеграцију у матичну земљу. Та служба би искључиво пружала информације и савете које би будућим повратницима олакшала пут повратка, односно информисање и мере подршке за социо-економску (реинтергацију) повратника и других осетљивих категорија становништва.

Значај јединице локалне самоуправе је у томе што би она пружила подршку у унапређењу њиховог имовинског и правног статуса, како би се повратници из дијаспоре брзо осамосталили и локално интегрисали, кроз праћење, подстицање и подршку повратним и циркуларним миграцијама.

Канцеларије/одељење за дијаспору треба да пружи директну подршку повратницима, припадника дијаспоре, у циљу доприноса економском расту, повезивању са земљом матицом и трансфер знања и вештина стечених у страним земљама. Потребно је да она омогући повезивање матице и дијаспоре путем друштвених платформи – умрежити људе и из Кладова широм света. Преко друштвених мрежа могуће је повезивања свих Срба из света (дијаспоре) са матицом. Као један од начина у процесу мотивисања наших људи широм дијаспоре да се врате у матичну земљу, може бити путем посебно осмишљеног и дизајнираног упитника, који би сви заинтересовани могли самостално попунит. Анализом тог упитника (на основу одговора и интересовања дијаспоре), могуће је даље одредити правац деловања и начине на које ћемо их привући, убрзати и олакшати реинтеграцију.

Поред тога, општина препознаје свој потенцијал као локација за страна лица са привременим боравком по основу запошљавања (сезонски радници) и настојаће да прикупи званичне податке везане за ту тематику.

Што се тиче **жртва трговине људима**, посебно жене и деце, општина се препознаје, као погранична општина, као једна од потенцијалних ризичних тачака за илегалну прекограничну трговину људима. Иако не постоје тренутни подаци нити откривени случајеви трговине људима, општина преузима све проактивне мере предострожности, посебно кроз Савет за миграције, чији је стални члан и представник МУП-а, и сталну комуникацију са МУП-ом, а посебно са Управом Граничне полиције. Поред тога, је и у сталном контакту и са Центром за социјални рад, чији је представник такође члан Савета за миграције. Коначно, општина има успешну сарадњу са цивилним сектором локалне заједнице који се баве поменутом темом.

На крају се може закључити да миграторске групе представљају мостове који повезују места порекла и дестинације, који могу да унапреде дијалог захваљујући транснационалним везама које одржавају, преношењем знања и искуства и финансијским ресурсима којима могу побољшати стање у локалној заједници. На тај начин помажу остваривању сарадње и подстичу развојне идеје, изградњу и одржавање веза, преко неформалних мрежа, трансфер знања и вештина.

IV АНАЛИЗА СИТУАЦИЈЕ И ЗАКЉУЧЦИ

ЛАП је израђен на основу анализе података прибављених од стране надлежних органа, заинтересованих страна и мишљења организација цивилног друштва, као и коришћењем других доступних извора, као и на основу ех-анте анализе ефеката у области спољних миграција. План представља средство посредством којег ће бити планирано остваривање утврђених циљева, односно у којем ће се разрадити мере и активности које треба да послуже реализацији општих и посебних циљева, са сврхом

)

успоревања одласка радно активног становништва у иностранство, унапређења привредног амбијента и привлачења домаћих и страних инвеститора, као и страних студената. Усвајање ЛАП-а као инструмента реализациј задатих циљева, биће у правцу праћења реализације стратешких мера у односу на надлежност задужених ресора, што ће обезбедити да надлежни органи имају преглед мера и активности за које су одговорни или учествују у њиховом спровођењу.

Анализа окружења је обухватила четири врсте квалитативних анализа: Преглед документације о ширем радном окружењу, Анализу стања (CWOT), Анализу заинтересованих страна и Анализу проблема.

Преглед документације о радном окружењу обухватио је неколико међународних и националних стратешких докуманата релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања миграција у Републици Србији и реализоване и актуелне пројекте и програме намењене избеглим, ИРЛ и осталим мигрантским групама у општини Кладово.

Актуелни законски оквир за израду ЛАП-а Закон о избеглицама², Закон о азилу и привременој заштити³, Закон о управљању миграцијама⁴, Закон о дијаспори и Србима у региону⁵.

Међународни и национални стратешки документи коришћени у изради ЛАП-а:

- Глобални споразум о сигурним, уређеним и регуларним миграцијама – први међународни договор који покрива све димензије миграција, државе су се обавезале да ће обезбедити да сви мигранти, без обзира на статус, могу остварити људска права кроз безбедан приступ основним услуга.;
- Агенду 2030 о одрживом развоју
- Стратегија о економским миграцијама Републике Србије за период 2021-2027 године (2020);
- Стратегија превенције и сузбијања трговине људим, посебно женама и децом и заштита жртава 2017-2022;
- Стратегија подстицаја рађања (2018);
- Стратегија очувања и јачања односа матичне државе и дијаспоре и матичне државе и Срба у региону (2011);
- Стратегија за управљање миграцијама (2009);
- Стратегија реинтеграције повратника по споразуму о реадмисији (2009);
- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица за период од 2015.до 2020.године;
- Стратегија за смањење сиромаштва (2003);
- Национална стратегија одрживог развоја (2008);
- Стратегија запошљавања у Републици Србији за период 2021-2026.година;
- Стратегија развоја социјалне заштите;
- Стратегија подстицаја рађања (2011);
- Национална стратегија за младе за период од 2015 . до 2025.године;

Наведена законска и стратешка документа пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције миграторских група, којима се може унапредити њихов животни стандард и друштвени положај и побољшати социо-економски статус а све у циљу превазилажења лоших демографских прилика и свеобухватног друштвеног развоја.

Локална стратешка документа значајна за израду ЛАП-а:

² „Службени гласник РС“, бр. 18/92; „Службени лист СРЈ“, бр. 42/2002; „Службени гласник РС“, бр. 30/2010

³ „Службени гласник РС“, бр. 24/2018

⁴ „Службени гласник РС“, бр. 107/2012

⁵ „Службени гласник РС“, бр. 88/2009

)

- Локални акциони план запошљавања у општини Кладовоза период од 2021. до 2023.године;
- Стратегија одрживог развоја општине Кладово 2010-2020.године;
- План развоја општине Кладово 2023-2030.

У периоду до краја 2021.године програми и пројекти за избеглице и ИРЛ који су реализовани или се актуелно реализују у општини Кладово су:

- Пројекат самоизградње за 20 избеглих породица у насељу Брза Паланка, кога је финансирао СДЦ а учешће Општине било је у инфраструктури,
- Откуп сеоских домаћинстава у реализацији ИНТЕР-СОС-а где је откупљено 12 сеоских домаћинстава на територији Србије,
- Откуп сеоских домаћинстава преко КИРС-а уз учешће Општине. У оквиру ког пројекта је откупљено 6 сеоских домаћинстава,
- Откуп 2 сеоска домаћинства средствима оствареним од поштанске марке “НОВИ КРОВ”.
- ПИК-АП пројекат за лица која напуштају колективни центар и трајно се насељавају на територији Републике Србије. До сада је користило око 50 избеглих и ИРЛ, новчана средства и робну обезбеђену преко ИНТЕР-СОС-а.
- Изграђене две зграде за социјално становање у заштићеним условима, за 20+5 породица, сарадњом БПРМ, ИПА средства Европске Уније и локалне самоуправе.
- Додела грађевинског материјала за 20 породица, уз помоћ Комесаријата и локалне самоуправе.
- Подигнуте две монтажне куће преко Данског савета за избеглице средствима Европске Уније.
- Програми доходовних активности за 40 породица, преко Комесаријата уз учешће локалне самоуправе.
- Изграђене 4 монтажне куће са по 4 стамбене јединице за потребе једночланих домаћинстава из Колективног центра. Објекти изграђени средствима Европске Уније „ИПА 2012“ уз учешће општине Кладово.
- Изграђен и усељен стамбени објект са 10 стамбених јединица, у оквиру регионалног стамбеног програма, у којем је општина узела учешће у виду обезбедбене грађевинске парцеле за изградњу и потребне инфраструктуре.

У досадашњим активностима општина Кладово је учествовала у изградњи кућа путем самоизградње у насељу Брза Паланка где су изграђене 10 куће за 20 домаћинства који су трајно интегрисани на територији општине. Учешће Општине огледало се у обезбеђењу комплетне инфраструктуре и помоћ за малтерисање кућа домаћинствима која нису имала никаква примања. Комплетне активности Општине у вези самоизградње су завршене у тачно уговореним роковима што указује на чињеницу да је Општина веома заинтересована и вољна да помогне око решавања трајне интеграције избеглих лица. Такође подршка Општине избеглим и ИРЛ лицима била је кроз различите видове новчане помоћи, помоћи око прикупљања потребних личних докумената, остваривања права из области социјалне заштите, посредовања између донатора и самих лица корисника средстава. Општина је такође дала свој допринос пројектима изградње зграда за социјално становање у заштићеним условима, изградњи монтажних кућа за једночлана домаћинства и изградњи зграде за закуп-откуп станова. Општина је обезбедила плац са комплетном инфраструктуром, потребну документацију за изградњу наведених објеката и учествовала у одабиру корисника. Реализацијом свих ових програма и активности породице ИЗБ и ИРЛ су стамбено збринуте што је један од главних услова за њихову интеграцу у заједницу. Засновали су радне односе, деца су завршила школе и многи од њих засновали породице и остали на територији општине.

Анализа стања⁶ у локалној заједници по питањима управљања миграцијама и унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица, повратника по реадмисији,

⁶SWOT analiza

)

азиланата, миграната у потреби без утврђеног статуса и екстерних и интерних миграната, извршена је кроз идентификовање досадашних активности и резултата и сагледавању позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и препрека са којима се суочава у свом радном окружењу.

У	Снаге	Слабости
Н	Људски ресурси (капацитети и искуство	Недовољна информисаност избеглих, ИРЛ,
У	запослених у локалној управи)	повратника, дијаспоре
Т	Позитивна искуства из до сада	Неповољна старосна структура
Р	реализованих пројеката	Неразумевање појединих установа
А	Заинтересованост локалне власти за	Непостојање базе података о дијаспори
Ш	проблеме ових осетљивих група	
Њ	Савет за миграције и трајна решења	
Е	Позитиван став локалног становништва	
	Добро испланирана буџетска средства	
	Постојање стратешких локалних докумената	
С	Могућности	Препреке
П	Подршка КИРС-а и донаторских	Лоша економска ситуација у земљи и свету
О	организација	Лоша политичка ситуација
Љ	Подршка дијаспоре	Неповољна епидемиолошка ситуација
А	Законски и стратешки оквир	Компликоване законске процедуре
Ш	Могућност приступа фондовима ЕУ	Немогућност запошљавања и недовољан
Њ	(прекогранична сарадња)	број новоотворених радних места
Е	Јавно мњење	

Најважнији закључци ове анализе су следећи:

- Уз коришћење постојећих људских ресурса у локалној управи и коришћењем њиховог великог искуства допринеће се бољем унапређењу управљања миграцијама;
- Превазилажење пасивности избеглица, ИРЛ, повратника по реадмисији, азиланата и миграната у потреби без утврђеног статуса.
- Активним ангажовањем, организовањем и активирањем у решавању битних проблема створиће се услови за квалитетнији живот.
- Постојећим позитивним искуствима кроз учествовање у разним видовима помоћи у процесу интеграције побољшаће се образовна структура мигрантских група, чиме ће се створити услови за побољшање услова живота у свим сферама.
- Активнијим коришћењем програма социјалног збрињавања решиће се проблеми старих и болесних лица којих међу избеглим лицима у Кладову има у великом броју.
- Преко канцеларије за дијаспору успоставиће се повезаност са дијаспором и формирање базе података о дијаспори.

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица, повратника по реадмисији, азиланата, миграната у потреби без утврђеног статуса у Општини Кладово и интерних и екстерних миграната, које су диференциране на крајње кориснике/це услуга (различите групе избеглих, интерно расељених лица, повратника, тражиоца азила, миграната у потреби без утврђеног статуса и интерних и екстерних миграната) и кључне партнерелокалне самоуправе у развијању и примени мера и програма.

Циљне групе на основу анализе стања су Избеглице, ИРЛ, повратници по реадмисији, азиланти, мигранти у потреби, жртве трговине људима, дијаспора.

Крајњи корисници/це ЛАП-асу:

)

- Породице избеглих, ИРЛ, повратника без имовине и редовних примања са стамбеним и економски-социјалним проблемима;
- Породице жртве трговине људима и појединачне жртве трговине људима;
- Млади и радно способно становништво у миграцији;
- Повратници из иностранства и дијаспора, млади, високообразовани, жене;
- Самачка домаћинства без подршке породице или погођена, одређеним проблемом (самохране родитељи без прихода, хронични болесник);
- Незапослена лица (жене, лица без квалификација одговарајућих за потребе привреде);

Кључни актери локалне самоуправе у реализацији ЛАП-а су: КИРС, Центар за социјални рад општине Кладово, Црвени крст, Национална служба за запошљавање-Филијала Кладово, Повереништво за избеглице и миграције општине Кладово, Савет за миграције и трајна решења општине Кладово, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство за бригу о породици и демографију, Министарство унутрашњих послова, здравствене и образовне установе на локалном нивоу, Међународни и локалне невладине организације, - медији и шира јавност.

Центар за социјални рад учествује у смештају у социјалне установе и помаже болесним кроз набавку лекова, посредује и пружа заштиту деци, младима са поремећајима у понашању, као и породицама. Центар се бави и материјално необезбеђеним лицима, утврђује право на материјално обезбеђење породице (МОП), туђу негу, једнократне новчане помоћи, поставља старатељство за лица лишена пословне способности, врши заштиту старих и одраслих од злостављања и занемаривања.

Све ове активности усмерена су како на домицилно становништво тако и на ИРЛ и повратнике у општини Кладово. У складу са законом, већина активности Центра је усмерена и на избегла лица. Очекује се активно учешће ове институције у будућим пројектима, а посебно при смештају у социјалне установе.

Образовне институције - основне и средње школе у Кладову кроз своје редовне програмске активности обухватају и пружају равноправно могућности свим осетљивим групама да стекну основно и средње образовање.

Здравствени центар, пружа услуге примарне и секундарне здравствене заштите. Избегли, ИРЛ и повратници остварују своја права у овој области, као и сви други грађани.

Национална служба за запошљавање – Филијала Кладово спроводи различите програме подршке запошљавању незапослених, радно способних који активно траже посао. Избегла, интерно расељена лица и повратници имају једнаке могућности као сви други незапослени да користе ове програме. Међутим улога и капацитети Националне службе за запошљавање нису до краја искоришћени. Потребна је већа активација приликом трајне интеграције избеглица, ИРЛ и повратника на локалном нивоу кроз програме запошљавања, преквалификације и доквалификације.

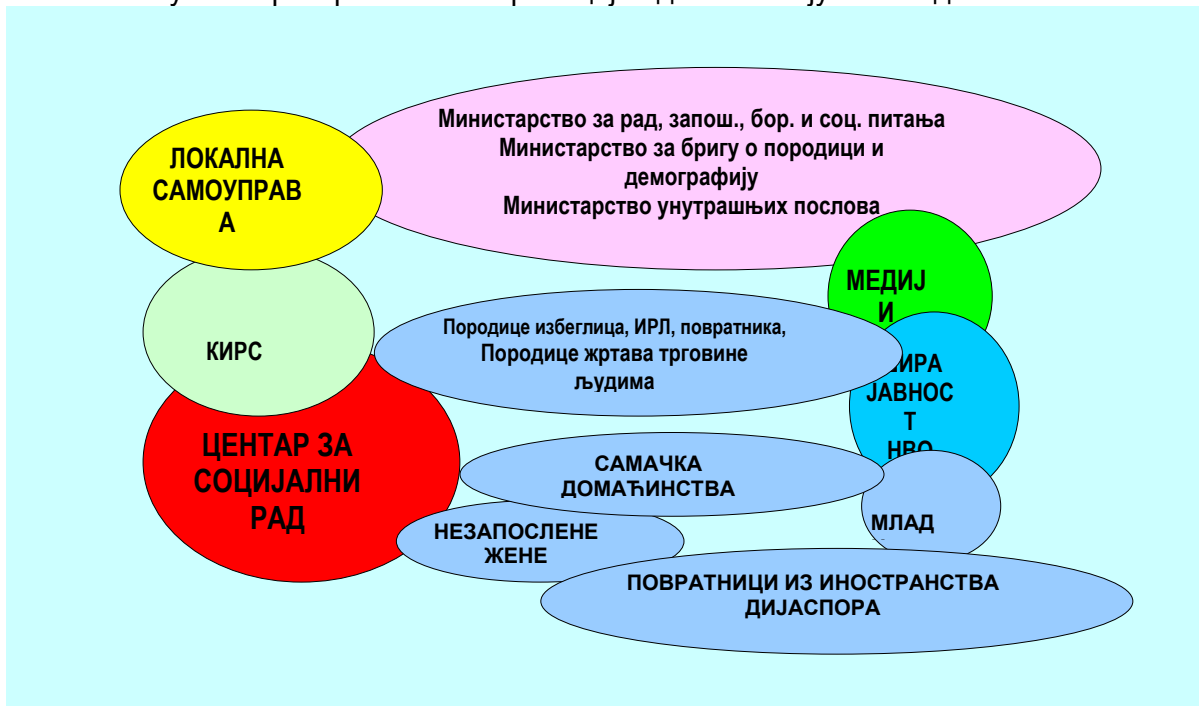
Повереништво за избеглице које припада Општинској управи Општине Кладово - Одељењу за привреду, друштвене делатности и локални економски развој има дугогодишње искуство и знања у овој области и директно се бави решавањем многих проблема ових људи, како административних тако и личних.

КИРС има велику улогу у целокупном процесу решавања проблема избеглица, ИРЛ, повратника по реадмисији, тражиоца азила и миграната у потреби без утврђеног статуса као једне од главних институција која се бави питањем миграција. Целовита сарадња са КИРС-ом је до сада била веома добра и дала добре резултате, тако да је КЦ Караташ затворен, а његовим становницима обезбеђен адекватан смештај кроз разне видове програма које су заједнички спроводили КИРС, локална заједница и донатори.

)

Веома је битно учешће *невладиног сектора, грађанства и медија* у процесу трајне интеграције избеглица, ИРЛ, повратника, азиланата и миграната. Они пружају директну помоћ локалној управи приликом израде пројеката и информисаности како избеглица и ИРЛ тако и шире јавности.

У наставку је дијаграм који представља заинтересоване стране односно крајње кориснике и кључне партнере и њихове релације односно међусобне односе.

Анализа проблема показала је да су главни проблеми избеглих, интерно расељених лица и повратника по реадмисији у општини Кладово, пре свега везани за решавање стамбених и радног статуса. Изналажење могућности за превазилажење ових проблема кроз програме откупа сеоских домаћинстава, социјалног становања, изградње станова за закуп-откуп, економско оснаживање, стварају се могућности за њихову трајну интеграцију у локалној заједници.

Висока незапосленост међу избеглим, расељеним лицима и повратницима огледа се пре свега у лошој квалификационој структури, али и вишегодишњој немогућности налажења посла, што доводи ова домаћинства у још веће сиромаштво. Сумарно посматрано, најизраженији проблеми избеглица, ИРЛ, повратника, азиланата и миграната у Кладову су:

- Висок проценат незапослених,
- Велик број лица без прихода или прихода на рубу егзистенције,
- Велики број радног неактивног становништва,
- Нерешено стамбено питање,
- Велики број болесних лица који су без прихода и породичног старања.

Из претходних анализа произилазе следећи закључци и препоруке:

- Важно је наставити решавање стамбених проблема избеглица и ИРЛ кроз набавку грађевинског материјала за започете објекте и наставак пројекта откупа сеоских домаћинстава;
- Преко Центра за социјални рад треба решити проблем старих, болесних избеглих лица који су сами без прихода и породичног старања, смештајем у социјалним установама;
- Потребно је повезати све локалне актере, а не препустити решавање проблема само Повереништву и КИРС-у;

-)
- Повезати се са Националном службом за запошљавање у реализацији програма запошљавања кроз преквалификацију и доквалификацију;
 - У складу са Националном стратегијом за смањење сиромаштва, као и демографском ситуацијом у Општини и њеним социјалним профилем, потребно је, систематски и плански супротставити се трендовима смањења становништва и депопулације, између осталог, и активним мерама стамбеног збрињавања најугроженијих категорија;
 - Потребно је смањење процената незапослених кроз процесе преквалификације и доквалификације;

V ПРИОРИТЕТНЕ ЦИЉНЕ ГРУПЕ

Критеријуми на бази којих се утврђују приоритетне циљне групе којима ће се ЛАП бавити су:

- величина/бројност одабране групе корисника,
- могућности решавања проблема (капацитети, ресурси, реалност решавања у локалној заједници),
- ниво угрожености групе/тежина проблема,
- спремност одређене групе да прихвати понуђена решења,
- услови смештаја

На бази горњих критеријума идентификоване су следеће приоритетне циљне групе:

- Породице избеглих, ИРЛ, повратника без имовине и редовних примања са стамбеним и економски-социјалним проблемима;
- Породице жртве трговине људима;
- Млади и радно способно становништво у миграцији;
- Повратници из иностранства и дијаспора, млади, високообразовани, жене;
- Самачка домаћинстава без подршке породице или погођена, одређеним проблемом (самохране родитељи без прихода, хронични болесници);
- Незапослена лица (жене, лица без квалификација одговарајућих за потребе привреде);
- Странци различитих образовних профила.

Заинтересоване стране за успешну реализацију ЛАП-а су:

- Доносиоци одлука на локалном нивоу;
- Потенцијални повратници и инвеститори из дијаспоре;
- Привредни субјекти на локалном нивоу;
- Целокупна локална заједница.

VI ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

Општи циљ локалног акционог плана је кроз свеобухватно управљање миграцијама створити услове за остварење специфичних циљева као што су: побољшање социјалног положаја, заштита права избеглих, интерно расељених лица, повратника и миграната и њихова трајна интеграција у локалну заједницу, стварање амбијента за коришћење позитивних развојних потенцијала миграција и ублаживање негативних ефеката одлива становништва.

Показатељи: квантитативни показатељи смањења и сељавања, број повратника, пораст инвестиција из дијаспоре, пораст броја стране радне снаге из иностранства са дефицитарним занимањима.

)

На основу овако постављеног општег циља, формулисани су следећи **специфични циљеви** који су релевантни за остваривање општег циља ЛАП-а у периоду од 2023.-2027:

СЦ1: У периоду 2023 – 2027, у складу с локалном популационом политиком, стамбено збринути најмање 2 породице избеглих, интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији кроз откуп сеоских домаћинстава са окућницом;

СЦ2: У периоду 2023 – 2027, економски оснажити најмање 3 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника кроз програме доходовних активности;

СЦ3: У периоду 2023 – 2027, унапредити услове становања за најмање 4 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника доделом пакета грађевинског материјала за завршетак започете градње као и адаптацију постојећих стамбених објеката.

СЦ4: У периоду 2023.-2027. омогућити континуирано спровођење активности усмерених на разумевање културолошких различитости између миграната у потреби без утврђеног статуса и/или тражиоца азила и примајуће средине организовањем најмање две тематске радионице, усмерене ка бољем разумевању потреба миграната.

СЦ5: У периоду 2023-2027. омогућити јачање капацитета институција локалне самоуправе у управљању миграцијама кроз спроведене најмање две обуке кадрова за израду пројектних предлога у циљу обезбеђивања средстава намењених унапређењу положаја и квалитета живота миграната.

СЦ6: У периоду 2023-2027. Створити услове за ефикасније управљање миграционим токовима, успостављањем базе података становништва локалне заједнице у дијаспори и формирати радно тело за сарадњу са дијаспором.

VII АКТИВНОСТИ –ЗАДАЦИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ЛПА

Активности су дефинисане за сваки специфични циљ и представљене су у табелама ЛПА. Поред група активности које представљају кораке за имплементацију сваког специфичног циља и потребни временски интервал, приказани су очекивани резултати за сваку фазу имплементације, индикатори и носиоци. Потребни ресурси су дати оквирно и на бази процене и представљају слику већ постојећих ресурса који се могу активирати, као и потребних додатних ресурса.

ТАБЕЛА ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА

СЦ1: У периоду 2023–2027, у складу с локалном популационом политиком, стамбено збринути најмање 2 породице избеглих, интерно расељених лица и повратника по споразуму о реадмисији кроз откуп сеоских домаћинстава са окућницом;

Активност	Период реализац.	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнери у реализацији
				Локална. самоуправа	Остали извори		
1.1. Анализа и процена потреба за избегла, ИРЛ и повратнике	8 недеља	Утврђен тачан број заинтересованих породица	Број заинтересованих породица	Постојећи људски и материјални ресурси		Локална самоуправа – Повереништво за избеглице	Црвени крст и ЦЗСР
1.2. Сагледавање расположивих капацитета	4 недеље	Утврђивање расположивих домаћинстава	Број расположивих домаћинстава	Постојећи људски и материјални ресурси		Локална самоуправа- Повереништво за избеглице и шефови МК	Месне заједнице
1.3. Потписивање уговора са донатором	10 дана	Обезбеђена финансијска средства	Потписан уговор	Финансијска средства у износу од 5% од укупне вредности гранда и Постојећи људски ресурси	Донатор	Локална самоуправа	КИРС и други донатори
1.4. Формирање комисије за	5 дана	Формирана комисија за	Број чланова комисије, решење	Постојећи људски		Локална самоуправа и	

реализацију пројекта		реализацију пројекта	о образовању комисије	ресурси		Савет за миграције	
1.5. Доношење Правилника и израда критеријума за одабир приоритетних породица	7 дана	Донесен правилник и израђени критеријуми	Листа приоритетних критеријума, Записник Комисије	Постојећи људски ресурси		Комисија за реализацију пројекта	КИРС и други донатори
1.6.Расписивање јавног позива за доделу помоћи и медијска презентација пројекта	30 дана	Оглас за доделу помоћи расписан и обавештена јавност	Број поднетих пријава на оглас			Комисија за реализацију пројекта и Повереништво за избеглице	КИРС, други донатори и локални медији
1.7.Обилазак и избор корисника и израда прелиминарне листе, објављивање листе и разматрање приговора	15 дана	Утврђена и објављена прелиминарна листа	Записници и извештаји			Комисија за реализацију пројекта Савет за миграције	
1.8.Објављивање и усвајање коначне листе корисника	5 дана	Утврђена коначна листа	Записник			Комисија за реализацију пројекта	
1.9.Реализација откупа домаћинства (потписивање уговора између донатора и власника	30 дана	Уговор о куповини	Број откупљених сеоских домаћинства	Постојећи људски ресурси		КИРС	

домаћинстава)							
1.10.Потписивање уговора са корисницима	8 дана	Потписануговор	Садржај уговора	Постојећи људски ресурси		Локална самоуправа	
1.11.Усељавање одабраних корисника-породица	20 дана	Усељене породице	Број усељених породица	Постојећи људски ресурси		Комисија за реализацију пројекта	
1.12.Праћење реализације и оцена успешности програма	10 дана	Прикупљање и анализирање информација о реализацији програма, писање извештаја	Број и врста анализираних информација, извештаја и препорука	Комисија за реализацију пројекта		Комисија за реализацију пројекта	КИРС и други донатори (правила и рокови извештавања доноси донатор)
1.13.Извештај о завршетку реализације пројекта	7 дана	Урађен извештај Комисије	Потврда о пријему извештаја	Постојећи људски ресурси		Комисија за реализацију пројекта	КИРС и други донатори (правила и рокове извештавања доноси донатор)

↓Допринос циљевима одрживог развоја Агенда 2030

ЦОР 1: Свет без сиромаштва
 ЦОР10: Смањење неједнакости
 ЦОР17: Партнерством до циља

СЦ2: У периоду 2023 – 2027, економски оснажити најмање 3 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника кроз програме доходовних активности;

Активност	Период реализац.	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет лок. самоуп.	Остали извори		
2.1. Потписивање уговора са донатором	10 дана	Обезбеђена финансијска средства	Потписан уговор	Финансијска средства у износу од 5% од укупне вредности гранда и Постојећи људски ресурси	Донатор	Локална самоуправа	КИРС и други донатори
2.2. Формирање комисије за реализацију пројекта	5 дана	Формирана комисија за реализацију пројекта	Број чланова комисије, по полу	Постојећи људски ресурси		Локална самоуправа и Савет за миграције	
2.3. Доношење Правилника и израда критеријума за одабир приоритетних породица	7 дана	Донесен правилник и израђени критеријуми	Листа приоритетних критеријума, Записник Комисије	Постојећи људски ресурси		Комисија за реализацију пројекта	КИРС и други донатори
2.4. Расписивање јавног позива за доделу помоћи и медијска презентација пројекта	4 недеље	Оглас за доделу помоћи расписан и обавештена јавност	Број поднетих пријава на оглас	Постојећи људски ресурси		Комисија за реализацију пројекта	Локални медији

2.5. Обилазак подносиоца захтева	20 дана	Утврђен степен угрожености као и услови за бављење делатности за коју се тражи помоћ	Урађени и усвојени записници са обиласка терена	Постојећи људски ресурси		Комисија за реализацију пројекта Савет за миграције	
2.6. Избор корисника и израда прелиминарне листе, објављивање листе и разматрање приговора	15 дана	Утврђена и објављена прелиминарна листа	Записници и извештаји			Комисија за реализацију пројекта Савет за миграције	
2.7. Објављивање и усвајање коначне листе корисника	5 дана	Утврђена коначна листа	Одлука, записник			Комисија за реализацију пројекта	
2.8. Расписивање јавне набавке и одабир најповољнијег понуђача	60 дана	Објављена јавна набавка	Број достављених понуда	Постојећи људски ресурси		Локална самоуправа	
2.9. Потписан уговор са понуђачем	18 дана	Потписан уговор	Достављена средства обезбеђења плаћања	Постојећи људски ресурси		Локална самоуправа	
2.10. Потписивање уговора са корисницима	8 дана	Потписан уговор	Садржај уговора	Постојећи људски ресурси		Локална самоуправа	
2.11. Испорука машина и алата за дох.активности	15 дана	Примљене машине и алати од стране корисника	Потписана отпремница	Постојећи људски ресурси		Локална самоуправа добављач	

2.12. Исплата фактура добављачу	45 дана	Примљена фактура и потпремнице	Извод са текућег рачуна	Постојећи људски ресурси		Локална самоуправа	
2.13. Израда извештаја о финансијском утрошку средстава	7 дана	Урађен извештај Комисије	Потврда о пријему извештаја	Повереник и стручне службе		Комисија за реализацију пројекта	
2.14. Праћење реализације пројекта	У периоду од 3 месеца	Урађен извештај Комисије	Записник са састанка Комисије	Комисија за реализацију пројекта		Комисија за реализацију пројекта	
2.15. Извештај о завршетку реализације пројекта	7 дана	Урађен извештај Комисије	Потврда о пријему извештаја	Комисија за реализацију пројекта		Комисија за реализацију пројекта	

↓Допринос циљевима одрживог развоја Агенда 2030

ЦОР 1: Свет без сиромаштва

ЦОР8: Достојанствен рад И економски раст

ЦОР10: Смањење неједнакости

ЦОР17: Партнерством до циља

СЦ3: У периоду 2023 – 2027, унапредити услове становања за најмање 4 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника доделом пакета грађевинског материјала за завршетак започете градње као и адаптацију постојећих стамбених објеката

Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатори	Потребни ресурси		Носилац активности	
				Буџетлок. самоуп.	Остали извори		
3.1. Потписивање уговора са донатором	10 дана	Обезбеђена финансијска средства	Потписан уговор	Финансијска средства у износу од 5% од укупне вредности	Донатор	Локална самоуправа	КИРС и други донатори

				гранда и Постојећи љу дски ресурси			
3.2. Формирање комисије за реализацију пројекта	5 дана	Формирана комисија за реализацију пројекта	Број чланова комисије, решње	Постојећи људски ресурси		Локална самоуправа	КИРС и други донатори
3.3. Доношење Правилника И израда критеријума за одабир приоритетних породица	7 дана	Донешен правилник и израђени критеријуми	Листа приоритетних критеријума, Записник Комисије	Постојећи људск ресурси		Комисија за реализацију пројекта	КИРС и други донатори
3.4. Расписивање јавног позива за доделу помоћи и медијска презентација пројекта	30 дана	Објављен оглас за доделу помоћи и обавештена јавност	Број поднетих пријава на оглас	Постојећи људски ресурси		Комисија за реализацију пројекта	Локални медији; Одељење за урбанизам
3.5. Обилазак и провера стања објеката на терену пријављених потенцијалних корисника	30 дана	Утврђен степен изградње стамбених објеката и реалност захтева за доделу помоћи одабране породице потенцијалних корисника	Урађен предмер и предрачун за набавку потребног грађевинског материјала за сваког корисника	Постојећи људски ресурси		Комисија за реализацију пројекта, Одељење за урбанизам	КИРС и други донатори
3.6. Избор корисника и израда прелиминарне листе,	15 дана	Утврђена и прелиминарна листа	Записници и извештаји	Постојећи људски ресурси		Комисија за реализацију пројекта	КИРС и други донатори

објављивање листе и разматрање приговора							
3.7.Објављивање и усвајање коначне листе корисник	5 дана	Утврђена коначна листа	Одлука,записник	Постојећи људски ресурси		Комисија за реализацију пројекта	
3.8.Расписивање јавне набавке грађевинског материјала и одабир најповољнијег понуђача	60 дана	Објављена јавна набавка	Бро јдостављених понуда	Постојећи људски ресурси		Стручне службе локалне самоуправе	
3.9.Потписан уговор са добављачем	8 дана	Потписан уговор	Достављена средства обезбеђења плаћања	Постојећи људски ресурси		Локална самоуправа	
3.10.Потписивање уговора са корисницима грађевинског материјала	8 дана	Потписан уговор	Садржај уговора	Постојећи људски ресурси		Локална самоуправа	
3.11.Испорука грађевинског материјала	10 дана	Примљен материјал од стране корисника	Потписана отпремница	Постојећи људски ресурси		Стручне службе локалне самоуправе	
3.12.Исплата фактура добављача	30 дана	Примљена фактура и отпремнице	Извод из буџета	Повереник и стручне службе		Стручне службе локалне самоуправе	
3.13.Израда извештаја о финансијском утрошку средстава	7 дана	Урађени звештај Комисије	Потврда о пријему извештаја	Комисија за реализацију пројекта		Комисија за реализацију пројекта	КИРС и други донатори

3.14.Праћење уградње грађевинског материјала	10 дана	Урађени звештај Комисије	Записник Комисије	Комисија за реализацију пројекта		Комисија за реализацију пројекта	
3.15.Извештај о завршетку реализације пројекта	7 дана	Урађени звештај Комисије	Потврда о пријему извештаја	Постојећи људски ресурси		Комисија за реализацију пројекта	КИРС и други донатори

↓Допринос циљевима одрживог развоја Агенда 2030

ЦОР 1: Свет без сиромаштва
ЦОР10: Смањење неједнакости
ЦОР17: Партнерством до циља

СЦ4:У периоду 2023.-2027. омогућити континуирано спровођење активности усмерених на разумевање културолошких различитости између миграната у потреби без утврђеног статуса и/или тражиоца азила и примајуће средине организовањем најмање две тематске радионице, усмерене ка бољем разумевању потреба миграната.

Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности
				Локална самоуправа	Остали извори	
4.1.Спровођење јавне набавке за одабир пружаоца услуге реализације тематских радионица на тему разумевање потребе миграната	30 дана	Одабран пружаоц услуге едукације	Потписан уговор са одабраним пружаоцем услуге	300.000 РСД Људски ресурси – запослени у Општини и чланови Савета		Локална самоуправа, Савет за миграције

4.2. Медијска промоција пројекта	у току целог трајања пројекта	Обавештена локална заједница	Вести на општинском сајту и локалним медијима	Људски ресурси – запослени у Општини и чланови Савета		Служба за информисање Општине
4.3. Формирање тима за реализацију пројекта	5 дана	Формиран тим за реализацију пројекта	Решење о формирању тима за реализацију пројекта	Постојећи ресурси		Локална самоуправа, Савет за миграције
4.4. Одабир полазника радионице и простора	15 дана	Одабрани учесници и простор за извођење радионица	Број учесника, по полу и структури	Постојећи ресурси Општине		Пројектни тим и одабрани пружаоц услуге
4.5. Спровођење тематске радионице	1 дан	Реализована радионица на тему разумевања потреба миграната	Број учесника радионице	Постојећи ресурси		Одабрани пружаоц услуге , Пројектни тим и Савет за миграције
4.6. Извешта о реализацији пројекта	7 дана након реализације	Урађен извештај о реализацији	Записник и документ извештаја	Тим за реализацију пројекта		Тим за реализацију пројекта и Савет за миграције

Допринос циљевима одрживог развоја Агенда 2030

ЦОР 16: Мир, правда, снажне институције

ЦОР 17: Партнерством до циља

СЦ5: У периоду 2023-2027. омогућити јачање капацитета институција локалне самоуправе у управљању миграцијама кроз спроведене најмање две обуке кадрова за израду пројектних предлога и докумената јавне политике намењених унапређењу положаја и квалитета живота миграната.

Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности
				Локална самоуправа	Остали извори	
5.1. Спровођење јавне набавке за одабир пружаоца услуге реализације обуке за израду пројектних предлога И докумената јавне политике намењених унапређењу положаја и квалитета живота миграната	30 дана	Одабран пружаоц услуге обуке	Потписан уговор са одабраним пружаоцем услуге	300.000 РСД Људски ресурси – запослени у Општини и чланови Савета		Локална самоуправа, Савет за миграције
5.2. Медијска промоција пројекта	у току целог трајања пројекта	Обавештена локална заједница о значају планског решавања проблема миграторских група	Вести на општинском сајту и локалним медијима	Људски ресурси – запослени у Општини и чланови Савета		Служба за информисање Општине
5.3. Формирање тима за реализацију пројекта	5 дана	Формиран тим за реализацију пројекта	Решење о формирању тима за реализацију пројекта	Постојећи ресурси		Локална самоуправа, Савет за миграције
5.4. Одабир полазника обуке и простора	15 дана	Одабрани учесници и простор за извођење обуке	Број учесника, по полу и структури	Постојећи ресурси Општине		Пројектни тим и одабрани пружаоц услуге
5.5. Спровођење обуке	1 дан	Реализована обука за израду пројектних	Број учесника обуке	Постојећи ресурси		Одабрани пружаоц услуге, Пројектни тим и Савет за

		предлога и докумената јавне политике намењених унапређењу положаја и квалитета живота миграната				миграције
5.6.Извештај о реализацији пројета	7 дана након реализације	Урађен извештај о реализацији	Записник и документ извештаја	Тим за реализацију пројекта		Тим за реализацију пројекта и Савет за миграције

↓Допринос циљевима одрживог развоја Агенда 2030

ЦОР 16: Мир, правда, снажне институције

ЦОР17: Партнерством до циљ

СЦ6: У периоду 2023-2027. Створити услове за ефикасније управљање миграционим токовима, формирањем радног тела за сарадњу са дијаспором и успостављање базе података становништва локалне заједнице у дијаспори.

Активност	Период реализације	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности
				Локална самоуправа	Остали извори	
6.1. Формирање радног тела за сарадњу са дијаспором	2024	Формирано радно тело које ће кроз партнерство довести до остварења циља	Решење о формирању тима	Људски ресурси – запослени у Општини Ичланови Савета		Председник Општине, Савет за миграције
6.2. Израда институционалних оквира за рад радног тела за сарадњу са	2024	Успостављени институционални оквири рада радног тела	План рада, План комуникације	Постојећи ресурси		Радно тело за сарадњу са дијаспором, Савет за миграције

дијаспором						
6.3. Медијска промоција	2024-2027	Обавештена локална заједница о значају сарадње са дијаспором	Вести на општинском сајту и локалним медијима	Људски ресурси – запослени у Општини и чланови Савета		Радно тело за сарадњу са дијаспором, Служба за информисање Општине
6.4. Јачање капацитета канцеларије за дијаспору	2024-2027	Поново отворена канцеларија за дијаспору,	Опремљен простор канцеларије за дијаспору	Постојећи ресурси Општине		Радно тело за сарадњу са дијаспором и Савет за миграције
6.5. Организовања сусрета са дијаспором	2024-2027	Повезивање дијаспоре са матицом	Видео и фото записи	Постојећи ресурси Општине	Дијаспора	Канцеларија за дијаспору, Радно тело за сарадњу са дијаспором и Савет за миграције
6.6. Прикупљање података и формирање базе података	2024-2027	Повезивање дијаспоре са матицом	Формирана база података о дијаспори	Постојећи ресурси Општине		Канцеларија за дијаспору, Радно тело за сарадњу са дијаспороми Савет за миграције
6.6. Извештавање о спроведеним активностима	2024-2027	Урађен извештај о реализацији	Извештаји и записници	Постојећи ресурси Општине		Канцеларија за дијаспору, Радно тело за сарадњу са дијаспороми Савет за миграције

↓ Допринос циљевима одрживог развоја Агенда 2030

ЦОР17: Партнерством до циља

VIII РЕСУРСИ/БУЏЕТ

У 2023. Години ће почети примена ЛАП-а, тако да су у буџету локалне самоуправе за реализацију активности у 2023.години планирана средства у износу од 3.030.000,00 динара. Зависно од динамике реализације мера и активности из ЛАП, као и доступности средстава донатора израђених годишњих планова, радиће се детаљнији годишњи уџет за сваку следећу годину примене ЛАП-а.

Средства за реализацију ЛАП-а обезбеђиваће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, делом из буџета потенцијалних донатора, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу овог ЛАП-а, као и из других доступних извора.

IX АРАНЖМАНИ ЗА ПРИМЕНУ

Аранжмани за примену ЛПА у Општини Кладовообухватају локалне структуре различите мере и процедуре које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

- 1) Структуре за управљање процесом примене ЛПА и
- 2) Структуре које су оперативне и примењују ЛПА

Структуру за управљање процесом примене ЛПА, након његовог усвајања, представљаће Савет за управљање миграцијама и трајна решења општине Кладово и радне групе које ће реализовати активности. Савет за управљање миграцијама и трајна решења општине Кладово ће, као део свог будућег рада, направити План управљања применом ЛАП-а.

Савет за миграције и трајна решења општине Кладово, као управљачка структура имаследеће задатке:

1. у потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене ЛАП-а;
2. обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих, ИРЛ и повратника у локалној заједници;
3. одржава контакте са свим учесницима у реализацији ЛАП-а;
4. управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (евалуације) ЛАП-а;
5. одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру за примену ЛАП-а чиниће, институције, организације и формиране радне групе у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу ЛАП-а.

У складу са ЛАП-ом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену ЛАП-а има следеће задатке и одговорности:

1. реализација ЛАП-а;
2. непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују ЛАП-ом;
3. редовно достављање извештаја Савету за управљање миграцијама и трајна решења о свим активностима на спровођењу ЛАП-а;
4. учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака ЛАП-а;
5. унапређење процеса примене ЛАП

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене ЛАП. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начине размене информација и предузимања одговарајућих акција.

Детаљне годишње планове за наредни период, припремаће Савет за управљање миграцијама и трајна решења уз активне консултације са оперативним структурама. По потреби, Савет за управљање миграцијама и трајна решења ће формирати и одговарајуће радне тимове. Годишње планове ће усвајати Скупштина Општине Кладово (или други надлежни орган локалне самоуправе).

Механизми праћења, оцењивања успешности примене ЛАП-а и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуација).

Х ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ

Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације)ЛПАје да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛПА ради предлагање евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.

Временски оквир:Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2023 – 2027. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично-једном годишње и подносиће се извештај Скупштини Општине Кладово. Финална евалуација обавиће се на крају 2027. године.

Предмет мониторинга и евалуације:Мониторинги, евалуацијаукључују целовито сагледавање испуњења активности- задатака и специфичних циљева.

Кључни индикатори утицаја за праћење и оцењивање успешности примене ЛАП-а ће бити следећи:

- број нових услуга- локалних мера / програма за избегла, ИРЛ и повратнике;
- обухват избеглих, ИРЛ и повратника новим услугама и мерама;
- структура корисника/ца услуга и мера / програма;
- ниво укључености различитих актера у пружање услуга избеглим, ИРЛ и повратницима у локалној заједници;
- обим финансијских средстава издвојених за услуге избеглим, ИРЛ и повратницима;
- структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим, ИРЛ и повратницима (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...).

Процесни индикатори су дефинисани у склопу табеле Локалног акционог плана.

Методе и технике мониторинга и евалуације:За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори, анкете), анкете, извештавање и др. Савет за управљање миграцијам и трајно решење општине Кладово ће бити одговорна за праћење и оцењивање успешности рада на примени ЛАП-акције-вршиће мониторинг (М) и евалуацију (Е). Тим за М и Е чине представници/це -стручна лица из локалних институција и организација које се непосредно или посредно баве питањима избеглих и ИРЛ, као и представници/це корисничких група овог ЛАП-а. Савет за управљање миграцијама и трајна решења ће својим Планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације ЛАП-а.

Број: 02-4/2024-I

У Кладову, 04.01.2024. године

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ КЛАДОВО

Секретар

Бранислав Јордачевић

Председник

Арежина Радован